

Lijdensverhaal volgens Matteüs 26:30-27:66

*Deze bijbelteksten zijn ontleend aan de NBV21, © Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap
koralen uit de Matteüs Passie van Bach in vertaling door Ria Borkent 2010*

zwart = verteller (L1) / **groen** = Jezus / **rood** = anderen (L2)

Nadat ze de lofzang hadden gezongen, vertrokken ze naar de Olijfberg.
Onderweg zei Jezus tegen hen:

**'Jullie zullen Mij deze nacht allemaal afvallen,
want er staat geschreven: "Ik zal de herder doden,
en de schapen van zijn kudde zullen uiteengedreven worden."
Maar nadat Ik uit de dood ben opgewekt,
zal Ik jullie voorgaan naar Galilea.'**

Petrus zei daarop tegen Hem:

'Misschien zal iedereen U afvallen, ik nooit!'

Jezus antwoordde hem:

**'Ik verzeker je: deze nacht, nog voor de haan gekraaid heeft,
zul jij Mij driemaal verloochenen.'**

Petrus zei:

'Al zou ik met U moeten sterven, verloochenen zal ik U nooit.'

Alle andere leerlingen vielen hem daarin bij.

Koraal 1 *Erken mijn naam en noem mij, mijn herder, neem mij aan.
Bij u, de Bron van goedheid, komt alle goeds vandaan.
Uw hand heeft mij verzadigd met honing, melk en wijn,
uw Geest geeft alle gaven die uit de hemel zijn.*

Vervolgens ging Jezus met zijn leerlingen
naar een plek die Getsemane genoemd werd.

Hij zei: **'Blijven jullie hier zitten, Ik ga daar bidden.'**

Hij nam Petrus en de twee zonen van Zebedeüs met zich mee.

Toen Hij bedroefd en angstig begon te worden, zei Hij tegen hen:

'Ik ben diepbedroefd, tot stervens toe. Blijf hier met Mij waken.'

Hij liep nog een stukje verder, liet zich voorover vallen op de grond en bad:

**'Vader, als het mogelijk is, laat deze beker dan aan Mij voorbijgaan!
Maar laat het niet gebeuren zoals Ik het wil, maar zoals U het wilt.'**

Hij liep terug naar de leerlingen en zag dat ze lagen te slapen.

Hij zei tegen Petrus: **'Konden jullie niet eens één uur met Mij waken?**

**Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen;
de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.'**

Koraal 2

*Ik wil hier bij u blijven, dan bent u niet alleen.
Ik sla mijn beide armen beschermend om u heen.
Wanneer uw ogen smeken, zo dodelijk verward,
wanneer uw hart zal breken, berg ik u in mijn hart.*

Voor de tweede maal liep Hij bij hen vandaan en bad:

'Vader, als het niet mogelijk is dat deze beker aan Mij voorbijgaat zonder dat Ik eruit drink, laat het dan gebeuren zoals U het wilt.'

Toen Hij terugkwam, zag Hij dat ze weer sliepen, want ze waren door vermoeidheid overmand.

Hij liet hen achter, liep opnieuw wat verder en bad voor de derde maal, met dezelfde woorden als daarvoor.

Daarna voegde Hij zich weer bij de leerlingen en zei:

'Liggen jullie daar nog steeds te slapen en te rusten?

Het ogenblik is nabij

waarop de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan zondaars.

Sta op, laten we gaan; kijk, hij die Mij uitlevert, is al vlakbij.'

Nog voor Hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een grote, met zwaarden en knuppels bewapende bende, die door de hogepriesters en de oudsten van het volk was gestuurd.

Judas, die Hem zou uitleveren, had met hen een teken afgesproken.

'Degene die ik kus,' had hij gezegd, 'die is het, die moet je gevangennemen.'

Hij liep recht op Jezus af, zei: **'Gegroet, rabbi!'** en kuste Hem.

Jezus zei tegen hem: **'Vriend, ben je daarvoor gekomen?'**

Daarop kwamen de mannen naderbij,

grepen Jezus vast en namen Hem gevangen.

Nu greep een van Jezus' metgezellen naar zijn zwaard.

Hij trok het, haalde uit en sloeg de dienaar van de hogepriester een oor af.

Daarop zei Jezus tegen hem: **'Steek je zwaard terug op zijn plaats.**

Want wie naar het zwaard grijpt, zal door het zwaard omkomen.

Je weet toch dat Ik mijn Vader maar te hulp hoef te roepen

of Hij stelt Mij onmiddellijk

meer dan twaalf legioenen engelen ter beschikking.

Maar hoe zouden dan de Schriften in vervulling gaan,

waar staat dat het zo moet gebeuren?'

Toen zei Jezus tegen de mannen:

'U bent er met zwaarden en knuppels op uit getrokken

om Mij te arresteren, alsof Ik een misdadiger ben!

Dagelijks was Ik in de tempel om onderricht te geven,

en toen hebt u Me niet gevangengenomen;

maar dit alles gebeurt omdat de geschriften van de profeten

in vervulling moeten gaan.'

Daarop lieten alle leerlingen Hem in de steek en vluchtten weg.

De mannen die Jezus gevangengenomen hadden,
leidden Hem voor aan Kajafas, de hogepriester
bij wie de schriftgeleerden en de oudsten bijeengekomen waren.
Petrus volgde Hem op een afstand
tot op de binnenplaats van het huis van de hogepriester;
daar ging hij tussen de knechten zitten om te zien hoe het zou aflopen.
De hogepriesters en het hele Sanhedrin
probeerden Jezus met behulp van een valse getuigenverklaring
ter dood te veroordelen, maar dat lukte hun niet;
hoewel zich vele valse getuigen meldden.
Ten slotte meldden er zich twee die zeiden:

**'Die man heeft gezegd: "Ik kan de tempel van God afbreken
en in drie dagen weer opbouwen."'**

De hogepriester stond op en vroeg Hem:

'Geeft U geen antwoord op wat deze getuigen tegen U inbrengen?'

Maar Jezus bleef zwijgen. De hogepriester zei:

**'Ik bezweer U bij de levende God:
zeg ons of U de messias bent, de Zoon van God.'**

Jezus antwoordde: **'U zegt het. Maar Ik zeg tegen u allen hier:
vanaf nu zult u de Mensenzoon zien zitten
aan de rechterhand van de Machtige en Hem zien komen
op de wolken van de hemel.'**

Hierop scheurde de hogepriester zijn kleren en hij riep uit:

**'Hij heeft God gelasterd! Waarvoor hebben we nog getuigen nodig?
U hebt nu zelf zijn godslastering gehoord. Wat denkt u?'**

Ze antwoordden: **'Hij is schuldig en verdient de doodstraf!'**

Daarop spuwden ze Hem in het gezicht en sloegen Hem.

Anderen stompten Hem en zeiden: **'Profeteer dan maar eens voor ons,
messias, wie is het die Je geslagen heeft?'**

Koraal 3

*Leg rustig maar uw leven, de pijn die u bezeert,
bij God, die met zijn zegen de wereld wel regeert.
De wind vliegt op zijn wenken, de wolken drijft hij aan.
Hij zal uw weg bedenken en u kunt veilig gaan.*

Petrus zat buiten, op de binnenplaats.

Er kwam een dienstmeisje naar hem toe, dat zei:

'Jij hoorde ook bij die Jezus uit Galilea!'

Maar hij ontkende dat met klem, zodat allen het konden horen:

'Ik weet niet waar je het over hebt.'

Toen hij wegliep naar het poortgebouw, zag een ander meisje hem.

Ze zei tegen de omstanders: **'Die man hoorde bij Jezus van Nazaret!'**

En opnieuw ontkende hij en zwoer: **'Echt, ik ken de man niet!'**

Even later kwamen de omstanders naar Petrus toe, ze zeiden:

'Jij bent wel degelijk een van hen, trouwens, je accent verraadt je.'

Daarop begon hij te vloeken en te zweren: **'Ik ken die man niet!'**

En meteen kraaide er een haan.

Toen herinnerde Petrus zich wat Jezus gezegd had:

'Nog voor de haan gekraaid heeft, zul jij Mij driemaal verloochenen.'

Hij ging naar buiten en huilde bitter.

De volgende ochtend vroeg namen alle hogepriesters

met de oudsten van het volk het besluit Jezus ter dood te brengen.

Nadat ze Hem geboeid hadden, leidden ze Hem weg

en leverden Hem over aan Pilatus, de gouverneur.

Toen Judas, die Hem had uitgeleverd,

zag dat Jezus ter dood veroordeeld was, kreeg hij berouw.

Hij bracht de dertig zilverstukken naar de hogepriesters en oudsten terug

en zei: **'Ik heb een zonde begaan door een onschuldige uit te leveren.'**

Maar zij zeiden: **'Wat gaat ons dat aan? Zie dat zelf maar op te lossen!'**

Toen smet hij de zilverstukken de tempel in, vluchtte weg en verhing zich.

De hogepriesters verzamelden de zilverstukken en zeiden tegen elkaar:

'We mogen ze niet bij de tempelschat voegen, aangezien het bloedgeld is.'

Ze besloten er de akker van de pottenbakker mee te kopen,

die dan als begraafplaats voor vreemdelingen kon dienen.

Daarom heet die akker tot op de dag van vandaag de Bloedakker.

Zo ging in vervulling wat gezegd is door de profeet Jeremia:

'En ze verzamelden de dertig zilverstukken,

het bedrag waarop Hij geschat was

en dat ze hadden bepaald met de kinderen van Israël,

en ze betaalden er de akker van de pottenbakker mee,

zoals de Heer mij had opgedragen.'

Toen Jezus voor de gouverneur stond, stelde deze Hem de vraag:

'Bent U de koning van de Joden?'

Jezus zei: **'U zegt het.'**

Maar op de beschuldigingen die de hogepriesters en oudsten

tegen Hem inbrachten, antwoordde Hij niet één keer.

Daarop zei Pilatus tegen Hem:

'Hooft U niet wat deze getuigen allemaal tegen U inbrengen?'

Hij gaf op geen enkele beschuldiging enig weerwoord,

wat de gouverneur zeer verwonderde.

Nu had de gouverneur de gewoonte om op het pesachfeest

één gevangene vrij te laten, en die door het volk te laten kiezen.

Er zat toen een beruchte gevangene vast, die Jezus Barabbas genoemd werd.

En dus vroeg Pilatus hun, toen ze daar waren samengestroomd:

'Wie wilt u dat ik vrijlaat, Jezus Barabbas of Jezus die de messias wordt genoemd?'

Hij wist namelijk dat ze Hem uit afgunst hadden uitgeleverd.

Terwijl hij op de rechterstoel zat,

werd hem een boodschap van zijn vrouw gebracht:

'Laat je niet in met die rechtvaardige!

Om Hem heb ik namelijk vannacht in een droom veel moeten lijden.'

Ondertussen haalden de hogepriesters en de oudsten het volk over:

ze moesten om Barabbas vragen, en Jezus laten doden.

Weer nam de gouverneur het woord en hij vroeg opnieuw:

'Wie van de twee wilt u dat ik vrijlaat?'

'Barabbas!' riepen ze.

Pilatus vroeg hun: **'Wat moet ik dan doen met Jezus die de messias wordt genoemd?'**

Allen antwoordden: **'Aan het kruis met Hem!'**

Hij vroeg: **'Wat heeft Hij dan misdaan?'**

Maar ze schreeuwden alleen maar harder: **'Aan het kruis met Hem!'**

Toen Pilatus inzag dat hij niets bereikte,

maar dat er zelfs een opstand dreigde uit te breken, liet hij water brengen, waste ten overstaan van de menigte zijn handen en zei:

'Ik ben onschuldig aan de dood van deze man.

Zie het zelf maar op te lossen.'

En heel het volk antwoordde:

'Laat zijn bloed ons maar worden aangerekend, en onze kinderen!'

Daarop liet Pilatus Barabbas vrij, maar Jezus leverde hij uit

om gekruisigd te worden, nadat hij Hem eerst nog had laten geselen.

De soldaten van de gouverneur namen Jezus mee naar het pretorium en verzamelden de hele cohort om Hem heen.

Ze kleedden Hem uit en deden Hem een scharlakenrode mantel om,

vlochten een kroon van doornetakken en zetten die op zijn hoofd.

Ze gaven Hem een rietstok in zijn rechterhand

en vielen voor Hem op de knieën. Spottend zeiden ze:

'Gegroet, koning van de Joden,' en ze spuwden op Hem,

pakten Hem de rietstok weer af en sloegen Hem op het hoofd.

→ *de doornenkroon wordt op het altaar gelegd*

Koralen 4 en 5

*O hoofd vol bloed en wonden, hoe pijnlijk alle hoon;
bespottelijk omwonden met deze doornenkroon.
U, Jezus, die gesierd werd met hoogste eer en pracht,
hoe laag en mensonterend, ik groet u stil en zacht.*

*Uw waardige verschijning, geliefd als morgenlicht,
wekt nu ons medelijden, die spuug in uw gezicht.
Welk licht heeft ons bedrogen, dat wij u zo zien staan?
De lichten van uw ogen, wie heeft ze uitgedaan?*

Nadat ze Hem zo hadden bespot, trokken ze Hem de mantel uit, deden Hem zijn kleren weer aan en leidden Hem weg om Hem te kruisigen. Bij het verlaten van het pretorium troffen ze een man uit Cyrene die Simon heette, en hem dwongen ze het kruis te dragen. Zo kwamen ze bij de plek die Golgota genoemd werd, wat 'schedelplaats' betekent.

Ze gaven Jezus met gal vermengde wijn, maar toen Hij die geproefd had, weigerde Hij ervan te drinken.

Nadat ze Hem gekruisigd hadden, verdeelden ze zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen, en ze bleven daar zitten om Hem te bewaken.

Boven zijn hoofd bevestigden ze de aanklacht, die luidde: 'Dit is Jezus, de koning van de Joden'.

Daarna werden er naast Hem twee misdadigers gekruisigd, de een rechts van Hem, de ander links.

De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met Hem:

'Jij was toch de man die de tempel kon afbreken en in drie dagen weer opbouwen?'

'Als Je de Zoon van God bent, red jezelf dan en kom van dat kruis af!'

Ook de hogepriesters, de schriftgeleerden en de oudsten maakten zulke spottende opmerkingen:

'Anderen heeft Hij gered, maar zichzelf redden kan Hij niet.'

'Hij is toch koning van Israël?'

'Laat Hij dan nu van het kruis afkomen, dan zullen we in Hem geloven.'

'Hij heeft zijn vertrouwen in God gesteld, laat die Hem nu dan redden, als Hij Hem tenminste goedgezind is. Hij heeft immers gezegd:

'Ik ben de Zoon van God.'"

Precies zo beschimpten Hem de misdadigers die samen met Hem gekruisigd waren.

Rond het middaguur viel er duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem:

'Eli, Eli, lema sabachtani?'

Dat betekent: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?'

Toen de omstanders dat hoorden,

zeiden enkelen van hen: **'Hij roept om Elia!'**

Meteen kwam er uit hun midden iemand toegesneld

die een spons pakte en in water met azijn doopte.

Hij stak de spons op een stok en probeerde Hem te laten drinken.

De anderen zeiden:

'Laten we nu maar eens zien of Elia Hem komt redden.'

Jezus riep opnieuw, luidkeels, en gaf de geest.

→ *langere stilte*

→ *de paaskaars wordt gedoofd*

Koraal 6 *Als ik zal moeten sterven, laat mij dan niet alleen,
als ik de dood moet erven, blijf heel dicht om mij heen.
Als ik het allerbangst ben, te bang om sterk te zijn,
haal mij dan uit mijn angsten, Heer, door uw angst en pijn.*

Op dat moment scheurde in de tempel
het voorhangsel van boven tot onder in tweeën,
en de aarde beefde en de rotsen spleten.

De graven werden geopend

en de lichamen van veel gestorven heiligen werden tot leven gewekt;

na Jezus' opstanding kwamen ze uit de graven,

gingen de heilige stad binnen en verschenen aan een groot aantal mensen.

Toen de centurio en degenen die met hem Jezus bewaakten

de aardbeving voelden en merkten wat er gebeurde,

werden ze door een hevige angst overvallen en zeiden:

'Hij was werkelijk Gods Zoon.'

Vele vrouwen, die Jezus vanuit Galilea gevolgd waren om Hem te dienen,
stonden van een afstand toe te kijken.

Onder hen bevonden zich Maria van Magdala,

Maria, de moeder van Jakobus en Josef,

en de moeder van de zonen van Zebedeüs.

Toen de avond gevallen was,

arriveerde er een rijke man die uit Arimatea afkomstig was.

Hij heette Josef en was ook een leerling van Jezus geworden.

Hij meldde zich bij Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus.

Hierop gaf Pilatus bevel het aan hem af te staan.

Josef nam het lichaam mee, wikkelde het in zuiver linnen en legde het in het nieuwe rotsgraf dat hij voor zichzelf had laten uithouwen. Daarna rolde hij een grote steen voor de ingang van het graf en vertrok. Maria van Magdala en de andere Maria gingen tegenover het graf zitten en bleven daar achter. De volgende dag, dus na de voorbereidingsdag, gingen de hogepriesters en de farizeeën samen naar Pilatus. Ze zeiden tegen hem: **'Heer, het schoot ons te binnen dat die bedrieger, toen Hij nog leefde, gezegd heeft: "Na drie dagen zal Ik uit de dood worden opgewekt." Geeft u alstublieft bevel om het graf tot de derde dag te bewaken, anders komen zijn leerlingen Hem heimelijk weghalen en zullen ze tegen het volk zeggen: "Hij is opgewekt uit de dood," en die laatste leugen zal nog erger zijn dan de eerste.'** Pilatus antwoordde: **'U kunt bewaking krijgen. Ga nu en regel het zo goed als u kunt.'** Ze gingen naar het graf en beveiligden het door het te verzegelen en er bewakers voor te zetten.